

Fenstadsøkningen

Organ til fremme av det kulturelle, sosiale og aktive miljø i Fenstad

Nr. 2 • 2021 • Utgiver: Fenstad vel

Foto: Tord Trandum

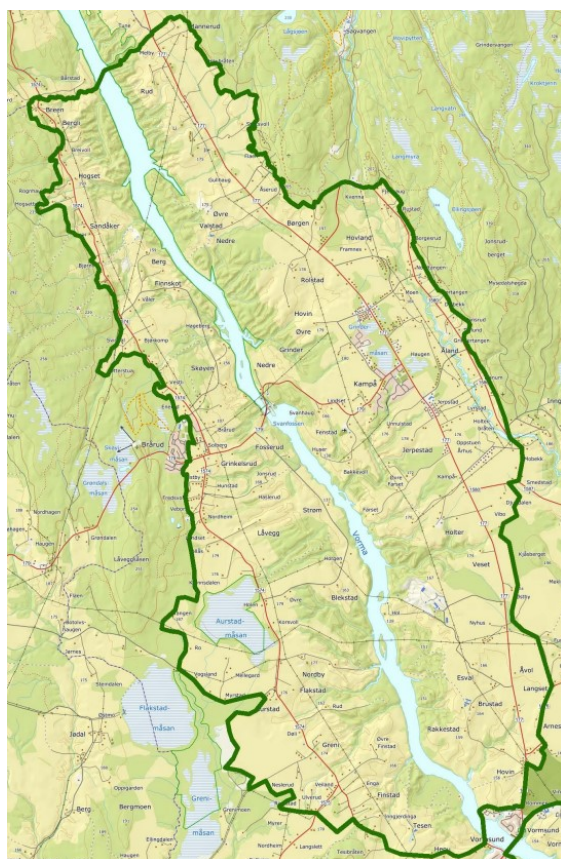
VORMADALEN

Kulturminnebøndene i Fenstad arrangerte seminar på Huser onsdag 8. september under tittelen «Vormadalen, naturlig gjemt, delevis glemt». Her ble blant annet KULA registreringen presentert.

Vormadalen er nå registrert av Riksantikvaren som Kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse (KULA). KULA er et register og et kunnskapsgrunnlag for planlegging, og innebærer ikke et formelt vern eller fredning. Registeret er etablert etter oppdrag fra Klima- og miljødepartementet og ble gjennomført i nært samarbeid med regional kulturminneforvaltning og involverte kommuner. I Akerhus er det registrert 16 KULA områder hvor Vormadalen er en av dem.

Vormadalen er et storskala jordbrukslandskap typisk for Romerike, som med sine vidstrakte kornåkre er en god representant for

Norges kornkammer. På begge sider av Vorma er det godt bevarte gårdstun og et stort antall midtkammerbygninger, som er et særpreg ved Vormadalen. Husmannsvesenet var en viktig del av samfunnet i Norge på 1700- og 1800-tallet, og i Nes var det spesielt mange husmenn. Den tydelige sammenhengen mellom de store gårdsbygningene og de bevarte husmannsplassene, viser godt den viktige historien om sosial struktur og kontrast i det gamle bondesamfunnet. Svanfoss sluser regulerer vannstanden i landets største innsjø Mjøsa og har således en viktig historie og funksjon.

Jegerprøvekurs nr. 2 i år

Tekst: Ingrid H. G. Østvold

Et litt spesielt intensivt Jegerprøvekurs ble holdt for Johannes Thingnes Bø og Tarjei Bø. I løpet av august ble de kurset av instruktør Dan-Erik og Dag Smedsrud, samtidig som de var midt verdenscupoppkjøring.

Seg imellom har guttene 23 VM-gull, 4 verdenscupseire og 2 OL-gull i skiskyting, i tillegg til enda

flere sølv og bronse på seniornivå. I samarbeid med Skogbygda JFFs eminente folk, Jostein Halvorsen og Tor Strengenhagen, hadde de utedag på Veslevangen for å gjennomføre kurset.

Kurset har vært kjørt i ro og fred for at de skulle få et tilpasset opplegg til sitt reiseprogram. De hadde for øvrig blitt anbefalt Dan-

det gikk? Nå har Fenstad JFF arrangert sitt 12. strake jegerprøvekurs med samtlige deltakere bestått.

Alt fra dagen er blitt filmet, og vil forhåpentligvis komme med i et tv-program om guttene til jul.

Hvis de er like gode i sporet som de var på eksamen i dag kan vi se

Fenstad vel

Fenstad vel er aktive på nett og i sosiale medier.

www.fenstad.no

GRASROT
ANDELEN
NORSK TIPPING

Fenstad vel

@fenstadvel

Redaksjon: Boye Trandum, Vivi Aaslund, Ingrid H. G. Østvold

Erik og Fenstad gjennom kontakter i miljøet og via GRS Riflestocks AS i Hornindal.

Etter utedagen bar det rett ned til kommunen og eksamen. Hvordan

frem imot en fantastisk verdenscupsesong og et oppløftende OL i februar! Lykke til med jakten og kommende OL.

I august arrangerte også Fenstad Jeger og Fiske forening Ettersøk Grunnkurs 1 (Blodspor). 13 førere med hver sin hund deltok på teori og praktisk trening. Det var en glede å følge

alle 13 deltakerne som viste stor interesse og engasjement. Og samtlige fikk en fin utvikling og progresjon på hunden og føring av hunden. Det blir spennende å følge dere fremover.

Hvor er dette?

Som fast spalte vil vi nå trykke bilder fra Fenstad, med en litt uvant vinkel eller fokusert på en spesiell detalj. Alle kan være med å gjette på hva det er eller hvor det er.

Send inn ditt svar til Ingrid Helene Grøtta Østvold, sms 93287262 eller på e-post post@mybelovedones.be.

Turtipset

Pakk sekken med en liten niste og drikke. Ta på deg turskoene. Ta deg en tur ut i skogen enten alene eller med familie og venner.

Her kommer et lite turtips.

Fra gule grinda til Egilbu

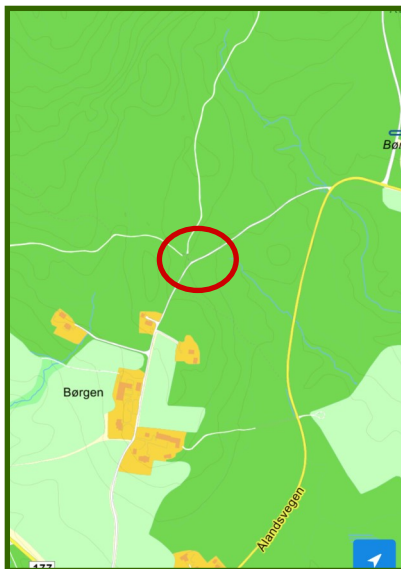
Dette er en fin tur for deg med små barn med et punkt å gå til. Egilbu er en koselig liten gapahuk som er på Egilrunden med bålplass. Fra den «gule grinda» er det ikke altfor for barneføtter

å gå til.

Turen tar utgangspunkt ved den gule Grinda (se kart) Der du parkerer så går du stien til venstre og ca 1,5 km så finner du Egilbu på høyre siden av stien. Om du har lyst så kan man gå hele Egilrunden rundt Lågsjøen, inn og gjennom skianlegget ned til Gule Grinda igjen. Den turen er i overkant av 8 km.

Foto: Bjørn Sandvold

Parker her.

FENSTAD VEL PÅ INSTAGRAM

Vi oppfordrer alle i Fenstad til å dele bilder på Instagram. Instagram er et sosial bildetjeneste.

Du finner oss under [@fenstadvel](https://www.instagram.com/fenstadvel)

Ved bruk av hashtag så er bilder «søkbare» og tilgjengelige om man har offentlig profil. Bruk f.eks [#fenstadvel](https://www.instagram.com/hashtag/fenstadvel) [#fenstadimithjerte](https://www.instagram.com/hashtag/fenstadimithjerte) [#fenstadskogen](https://www.instagram.com/hashtag/fenstadskogen) [#fenstad](https://www.instagram.com/hashtag/fenstad)

Vi vil plukke ut noen bilder fra Instagram og ta med i Fenstadsøkningen i neste nummer.

 lailasandvold • Følg

Foto: Laila Sandvold

 frua_paa_my... • Følg

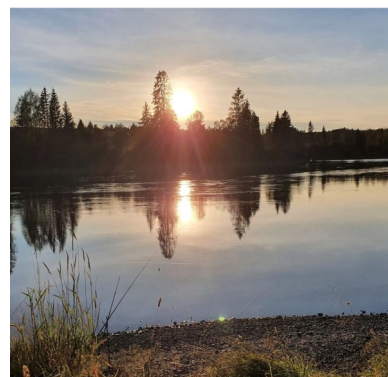

Foto: Torild Johnsen

 lindanordlie • Følg
Fenstad, Akershus, Norway

Foto: Linda Nordlie

Gardene i Fenst

Garden ved bredden av Vorma

Tekst: Vivi Aaslund

Huser 1958

fikk ei klekkelig bot. Binderup ble siden omtalt som «presten med tønna».

Maren Wendelboe Binderup flyttet sannsynligvis til Huser rundt 1760. Hun var av fornem slekt og sikkert vant til bedre boforhold enn det som møtte henne her. I 1763 forlangt hun besiktigelse på garden. Det meste var i dårlig forfatning. Som det er referert *...er stuebygningen bra nok til en gardbruker, men ettersom Huser nå er enkesete, må den ansees ubrukbar*. I tillegg var mesteparten av uthusene i dårlig stand. Maren fikk satt opp hovedhuset slik det er i dag.

Huser ligger helt nede ved Vorma noen hundre meter vest- og nedenfor Fenstad kirke. Navnet har nok sin opprinnelse i at garden hadde gode hus. Skrivemåten var for flere hundre år siden Husar og Husser, før det midt på 1600-tallet ble til Huser. Bosettingen her kom nok etter vikingtiden, rundt år 1100.

Beliggenheten tyder på at Huser i tidligere tider hørte til garden Fenstad. Da svartedauen herjet landet for 700 år siden, ble mange gardar lagt øde. Den nedlagte garden Østre Fenstad gikk således inn under Huser. Huser var i mange år sundsted for båtskyss over elva.

Fram til 1850 var Huser prestegard eid av kirken. Biskop Eystein som var biskop i Oslo fra 1385, hadde en jordebok som inneholdt fortegnelse over kirkens eiendommer på Østlandet. Her sto *allt Husar* på listen over Fenstad prestebols gods.

Den første brukeren av Huser som er registrert, het Knut og bodde på garden fa 1593 til 1626 og ble etterfulgt av

Hågen. Deres etternavn er ikke kjent og heller ikke hvor de kom fra.

Brukeren Gunder Kristoffersen ble i 1680 bøtelagt for å holde barsel, en sammenkomst for å feire et nytt barn. Feiringen med naboer ble holdt på en søndag enda det var forbudt. Gunder hevdet at barselen ble holdt etter kirketid. De spiste og hadde bare en halv tønne øl slik at ingen ble fulle.

I 1753 ble Huser presteenkesete. Andreas Binderup, som var sogneprest i bygda fra 1733 fram til sin død i 1751 og hans etterfølger Nils Monrad, hadde begynt arbeidet med å få etablert et presteenkesete på en av kirkens gardar i Nes. Valget falt på Huser, utpekt av presteenka Maren Wendelboe Binderup. Ved mannens død satt den gravide enka igjen med åtte umyndige barn. Det fortelles at sogneprest Binderup hadde utnyttet til fulle de økonomiske privilegier som prestekallet ga. Han kunne blant annet selge korn. Det ble oppdaget at han brukte tønne som var altfor liten i forhold til lovlig mål, og han

Fenstad - Huser, gnr 17

Enkefru Binderup hadde flere tjenestefolk rundt seg til å ta seg av både familien og gardsdriften. Hun inngikk kontrakter med brukere der de skulle dele på både inntekter og utgifter. Presteenka forbeholdt seg retten til en inngjerdet gåseløkke med dam. Maren døde i 1788, 76 år gammel.

Ved graving på Fenstad kirkegård i 2005 ble Marens gravmonument avdekket under et lag med jord. Gravsteinen og tilhørende informasjon kan ses ved hovedinngangen til kirken.

Da Maren døde, flyttet presteenka Mette Christine Monrad inn på Huser. Siden har det så vidt det kjennes til, bare bodd ei presteenke til på Huser. Det var Anne Holter Rosing, enke etter sogneprest

Thomas Rosing som døde i 1799. Hun flyttet inn på Huser rundt 1802. Det er uvisst om hun bodde på Huser fram til sin død i 1839.

17. mai 1844 ble feiret på Huser med referat i Morgenbladet: *Til Gaarden Huser i Fenstad vandrede Bygdens pyntede Indvaanere med Flag og Musik i Spidsen til et lystig Maibal hvor patriotiske Skaaler utbragtes under Kanonade og Fanfarer. Ole Walstad holdt der en Tale til Dagens Priis.*

Nils Joachim Christian Vibe
Stockfleth

for det samiske folk. Hans hovedinnsats var opplysningsarbeid, samisk språkforskning, og oversettelser av

skrifter til samisk. Stockfleths gate på Sagene i Oslo er oppkalt etter han.

Stockfleth og kona Sara Cornelia Koren Christie var nok ikke så mye til stede på Huser. Allerede etter seks år solgte han til sin svoger Gerhard Wulf Christie. Sara og Gerhard var halvsøsken.

Wulf Christie var jurist og kalt «kandidaten» i bygda. Han var ugift og bodde på Huser,

ifølge folketellinger sammen med flere familiemedlemmer. Gerhard døde i 1901, 82 år gammel. Tidligere husmann i Nerbråten, Karl Johansen som tok slektsnavnet Huser, forpaktet garden fra 1898 fram til 1920 da arvingene etter Gerhard Wulf Christie solgte eiendommen til Ole Kristensen jr. fra Nedre Grinder. Huser har siden vært i slektens eie.

Til garden ligger det rundt 246 mål med dyrket mark og vel 120 mål beite og skog.

Huser er i dag en kultur- og aktivitetsgard for ulike arrangementer som kurs og seminarer, turisme og selskapslokale. Hjemmeside: www.husergard.no

Det er utskilt tre bruksnummer fra Huser.

To husmannsplasser er registrert under Huser. Husertangen der det bodde det folk fram til rundt 1880. Den andre plassen, Huserenga, ble nok lagt ned i første halvdel av 1800-tallet. Stedet ble fraskilt Huser i 1920 og solgt til Unnustad.

Kilder: Nes bygdebok, Nasjonabibliotekets digitale avisarkiv, digitalarkivet, NIBIO

Etter Mette Monrads død i 1788, var Huser stort sett bortbygset.

I 1850 fikk den pensjonerte presten Nils Joachim Christian Vibe Stockfleth (1787-1866) kongelig skjøte på Huser, utstedt av «kongen av Guds nåde» i Norge og Sverige, Oscar I. Stockfleth hadde flere utmerkelser, blant annet ridder av Dannebrogordenen i Danmark som løytnant i den danske hæren under Napoleonskrigene, medlem av den svenske Nordstjärnaordenen og Videnskabers selskab i Trondheim. Stockfleth ble utnevnt til sogneprest i Vardø og var senere i Lebesby. I Finnmark engasjerte han seg sterkt

Huserenga

Tekst: John Tærud

I dag vet vi at Huserenga var et område mellom Unnulstad og Arverud/Østreng, og mye taler for at Huserenga er den tidligere gården Østre Fenstad eller deler av den.

Bakgrunnen er følgende: I høymiddelalderen (1130-1350) var gården Fenstad delt i tre bruk, Nordre, Vestre og Østre Fenstad. Både Vestre og Østre Fenstad ble trolig lagt ned en eller annen gang i perioden 1350-1537 da Svartedauen og andre epidemier herjet.

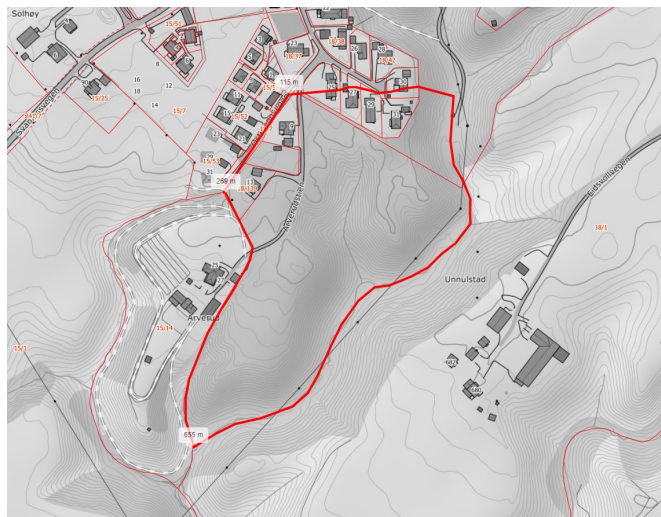
Vestre Fenstad oppsto senere som det i dag er Søndre Fenstad. Før Østre Fenstad ble lagt ned som selvstendig bruk, tilhørte gården Fenstad kirke og Hallvardkirken. Den ble senere lagt inn under Huser. Ikke så rart kanskje siden Huser var prestegård for presten i Fenstad og senere ble presteenkesete i

Nes. (Opplysninger fra Bind 1 Gardshistorie i Nes).

Vi vet at ved folketellingen i 1801 bodde husmann Anders Christoffersen med kona Guri Olsdatter samt hans far Christoffer Andersen i Huserenga.

Iflg. folketellingen var Anders tidligere soldat, men nå husmann.

Huserenga er lite nevnt i panteregistre og pantebøker fram til første del av 1900-tallet. Ved skylddelingsforretning over Nordre Fenstad i 1915 nevnes at eiendommen Arverud i nord-øst grenser til gbnr. 17/1, dvs Huser (betyr her Huserenga), og mot øst Unnulstad gbnr. 18/1. I panteregisteret og panteboka for 1920 beskrives en skylddelingsforretning over

gården Huser i anledning av at det er solgt en parsell med navnet Huserengen gbnr. 17/2 til brødrene Johan og Thorvald Hagen på Unnulstad for kr. 9.000. Ved samme skylddelingsforretning beskrives også grensene mot Østreng, Arverud og Unnulstad. Hvor langt området strekker seg nordøstover og hvor grensen til Unnulstad gikk, er vanskelig å si eksakt fordi fastpunktene er basert på grensesteiner som neppe forefinnes i dag. I tillegg har en ikke vært i stand til å finne kart fra omtalte tidsperiode for området som er detaljerte nok. Størrelsen på området kan likevel ikke ha vært lite siden salgsprisen var anselig og matrikkelskylda (skatt) var ca en tiendedel av den hovedbølet Huser ble avkrevet.

Huserenga er å finne på kart fra 1805 hvor arealet er overført til det nye kartutsnittet på bilde. Dette viser en ganske god hvor Huserenga var.

TRENGER DU HJEMMELADER TIL EL-BILEN?

Vi installerer ladestasjon hjemme hos deg med egen kurs fra sikringsskap og inntil 10 m kabel

12.990,- Fra kr. inkl. mva.

OMBYGGING AV SIKRINGSSKAP

Vi bygger om til automatsikringer med inntil 8 kurser, jordfeilbryter og hovedsikring!

6990,- Fra kr. inkl. mva.

Ser sikringsskapet ditt sånn ut? **Ta kontakt med oss for gratis befaring**

Vi utfører også **el-kontroll, internkontroll og termofotografering** i elektriske anlegg: bolig, næring og landbruk.

Øvre Hagaveg 2, 2150 Årnes
Tlf. 63 90 07 80
post@arneselektro.no
arneselektro.no

TIPPING
RIKSTOTO
POST
APOTEK-UTSALG

NORSK TIPPING

TOTO

joker

FENSTAD
www.joker.no

ÅPNINGSTIDER
MANDAG - FREDAG
7-20
LØRDAG
9-19

Vi kan friste med VARM LUNSMAT Ring 63 90 41 41 og bestill PIZZA

 FENSTAD AUTO AS
Vi er der du er

Eidsvollvegen 831, 2170 Fenstad. Tlf. 63 90 89 00.
Besøk oss også på: www.fenstadauto.no

Nybil • Bruktbil • Snøscootere • Service og ettermarked

Stjel varme med en CTC varmepumpe

Varmepumpene EcoHeat (væske/vann) og EcoAir (luft/vann), stjeler effektivt varme fra naturen rundt deg.

- Du sparer fra 50 til 70% av fyringsutgiftene
- Du øker verdien på huset
- Du får høy komfort og et deilig inneklima

**DET ER FAKTISK
LOV Å STJELE
VARME FRA
NATUREN**

Snakk med oss om hva som er riktig løsning for ditt hus.

www.NVG.as Norsk Varmegjenvinning AS

Eidsvollvegen, 2170 FENSTAD
Telefon 63 90 21 35. E-post: post@nvg.as

YX Kampå

Tlf. 63 90 43 53

Nyoppusset flott butikk og stasjon

Godt utvalg av mat:
Kebab, Hamburgere, pizza og pølser
vafler, boller,
kioskvarer og noe daglivarer

Kom innom eller ring og bestill

 Kampå bensin & service, Fenstad

isenkrambutikken
...en annerledes jernvareforretning...

Adresse: Eidsvollvegen 481-515, 2160 Vormsund
Tlf: 63 90 11 90 - www.isenkrambutikken.no

Din jernvarebutikk i Fenstad!

Utklippsboka ett

Et viktig bidrag til historien om Fenstad fotballklubbs storhetstid

Tekst: Vivi Aaslund

Kjell Svanhaug er en legende blant de som husker hans tid som fotballspiller for Fenstad Ski & Ball, fra 1961 Fenstad fotballklubb. Mild og beskjeden i det daglige, tøff og hardtslående på banen. Derfor fikk han tilnavnet Doser'n.

Kjell var født på Svanhaug i 1937. Han utmerket seg tidlig som en god idrettsutøver. Han toppet listene i skolenes idrettskonkurranser både sommer og vinter. I en skikonkurranse for over 70 skolegutter i Nes i 1951, gjorde Kjell seg bemerket. I referatet fra stevnet ble sjetteklassingen hyllet for sitt ypperlige løp og gode stil som vakte begeistring hos tilskuerne. Han fortsatte med langrenn og var høyt oppe på premielistene rundt omkring på Romerike i mange år. For sin innsats ble han eneste nesbu i NM på ski i juniorklassen i 1956. Da han ble eldre, var han trofast deltaker i flere tur- og langløp. Han deltok seks ganger i Sjumila fra den ble arrangert for første gang i

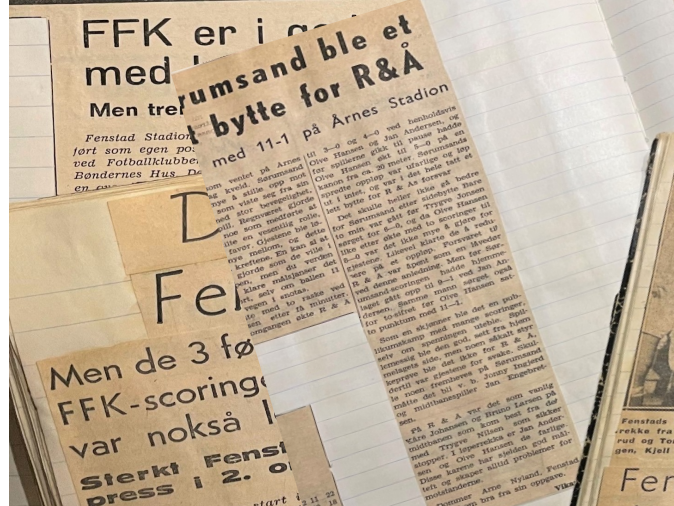
1962. Rennet startet ved Bogstad i Oslo og gikk til Eidsvoll Verk, en strekning på 74 kilometer. Kjell var en sliter og fullførte innenfor tidsrammen hver gang, uavhengig av vær- og føreforhold. Den siste sjumila han deltok i, var i 1967 der for øvrig en annen idrettsprofil fra Fenstad, Bjørn Moløkken tok fjerdeplassen.

Men det var som fotballspiller Kjell gjorde seg mest bemerket. Han lekte seg med fotballen hele sommeren. Allerede som juniorspiller ble han tatt ut på kretslaget Østre Romerike. Det hang høyt å få delta på kretslaget den gang. På Fenstads A-lag gjorde han sin debut i 1954. Som 19-åring fikk han kapteinsbindet. Som regel spilte han midtstopper og var ikke god å møte for

Fenstad Ski&Ball A-lag ca 1959

Bak fv: Jon Hagen, Henry Sandvoll, Bjarne Dahl, Oddvar Woldsnes, Tormod Hagen, Sven Bentstuen
Foran fv: Kjell Svanhaug, Sverre Johansen, Kjell Høiby, Arvid Hansen, Arne Abrahamsen

motstanderne. Han hadde et hode eller ben overalt, som det ble sagt. Men han fant også sin plass i løpperrekka og hadde stor målteft. Da A-laget spilte sine hjemmekamper, var det flere hundre tilskuere som omkranset banen. Til bortekampene ble det satt om buss som ble fylt opp med ivrige supportere. I tillegg til å gi alt under kamper, tok Kjell også del i klubbens øvrige arbeid. Han var nestleder og styremedlem samt oppmann i flere perioder.

Bjerkelangen - Enebakk	5-1
Kjøfta - Fenstad	2-2
Skeid - Sandnessjøen	0-2
Bjerkelangen	0-2
Skeid	2-1
Fu/Vo	7-0
Kjøfta	7-2

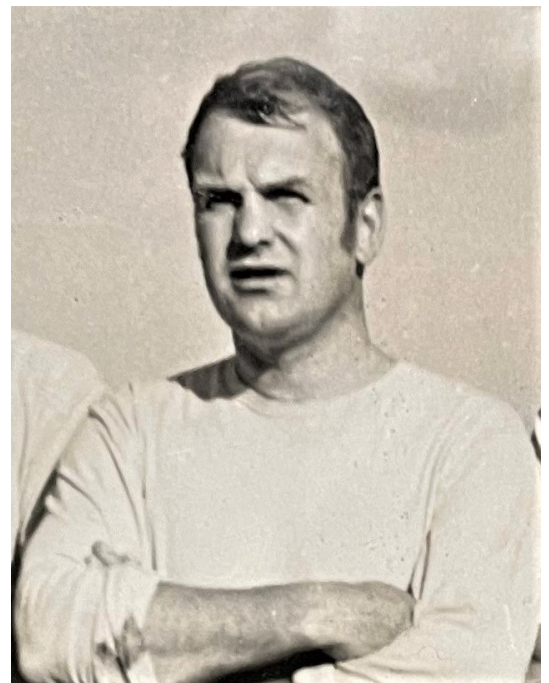
Fenstad F.K. sta
sesongen med 4-2

Etter Kje
Karen Sv
fotballkl
arkivsan

ter Kjell

Kjell og flere andre fenstadspillere meldte i årene 1966-68 overgang til Raumnes & Årnes. Det falt ikke i god jord hos mange av FFKs tilhengere. Tanken var å få et superlag i bygda. Kjell

Idrettsmannen Kjell Svanhaug

gjorde en stor innsats for sin nye klubb. I 1967 ble han der kåret til årets spiller sammen med Tore Haugen.

nytt godt lag. Kjell tok del i det. Han tok på seg oppgaven som personlig trener for de yngre fotballtalentene. Sjølv avsluttet han karrieren med å delta på oldboys-laget.

Etter sesongen 1969 returnerte seks spillere til Fenstad fotballklubb. Det måtte bygges opp et

Kjell omkom i en tragisk bilulykke i 1982, 45 år gammel.

Fra v.: Olve Hansen, Kjell Høiby og Tor Granmo har stor glede av å bla i utklippsbøkene. De hadde alle sine perioder på fotballbanen sammen med Kjell Svanhaug.

Brua ved Mobækdammen er reparert

Ved dugnad og nye materialer er brua igjen brukbar.

Brua ved Mobekkdammen trengte sårt reprasjon og oppretting etter mange år med forfall. I sommer stilte dugnadsgjengen opp med stort pågangsmot.

Veien fra Mobekk og over Kampåa ved Mobekkmølla er en svært gammel trase, både for trafikk til mølla og til skogen på østsiden av åa. Etter all sansynlighet så var det tidligere flere enklere bruer laget av tømmerstokker fra skogene rund — en såkalt «Kavlebru». Det er grunn til å anta at det var mye trafikk over denne brua, både med kjøring fra skogen og ikke minst at smia til Mobekk var på østre siden av åa, i området der hytta er nå.

Den nåværende brua ble laget tidlig på 1960 tallet i forbindelse med at Erling Elstad bygde hytte rett ved brua på østre side av åa. Materialer til den brua ble hentet fra Svanfossbrua som da ble reparert. Der ble det en del materialer til overs som ble kjørt til Mobekkdammen med lastebil av Magnar Mobæk. Det var Gudbrand Tranum som bygde både hytta til Elstad og den «nye» bru ved Mobekkdammen.

En artig detalj er at det var Gudbrand Tranums barnebarnet Robert og olderbarnet Tord som sammen med grunneier Ole Kristian reparerte brua denne gangen, ca 60 år etter at den ble satt opp.

Med lesseapparat på traktoren ble de gamle jernbanesvillene løftet opp og nye tunge planker ble lagt ned. Brua framstår nå så godt som ny og trygg å ferdes over igjen, dog ikke med bil men lettere kjøretøy og til fots fungerer den fint.

Mobekkdammen er et yndet badested på sommeren og det er mange som ferdes over brua, som nå igjen er trygg.

KÅRSTAD

TREVAREFABRIKK

Etablert 1949

Gode trapper fra første trinn

Movegen, 2170 FENSTAD • Tlf: 63 90 41 71 • Faks: 63 90 91 78
k-kaarst@online.no • www.kaarstadtrapp.no

Når brannen inntreffer!

Tekst: Ingrid Helene Østvold og Knut Kårstad

KÅRSTAD
TREVAREFABRIKK

Natt til 5 august 2021 ble Kårstad Trevarefabrikk rammet av brann.

Knut Kårstad ble oppringt av sin mor som bor ved siden av Kårstad Trevarefabrikk. Bygget ble totalskadet og det var ingen personskader.

Kårstad Trevarefabrikk ble etablert i 1949 av Ole Kårstad og Bernt Kårstad. i dag er 3. og 4. generasjon ansatt i bedriften. Sammen med 3 andre dyktige ansatte, er de ett godt team på 6 ansatte. De fikk raskt etablert et midlertidig kontor på Fenstad Fotballklubb klubbhus. Det utrolige var at brannvesenet klarte å redde ut pc og div. andre viktige papirer for å holde driften i gang.

Når noe slikt inntreffer så må man raskt få til en logistikk rundt etablering av samarbeid med andre trappaprodusenter. Tilbud om hjelp for å hjelpe og produsere trapper kom med en gang i fra: Fagtrapp, Hestnæs trappefabrikk, Nor-Trapp og Bygg Up.

Fagtrapp og Hestnæs Trappefabrikk på Espa er med på laget, og produserte trapper for oss med engang og fikk levert de første leveransene på trapper i slutten av august. De vil være behjelpelig til alt er på plass for å starte driften igjen selv.

De reddet situasjonen slik at de ansatte

kunne konsentrere seg om ny oppstart i nytt lokale hos KanMer på Runni, det var 14 maskiner som ble reddet ut og kunne brukes videre.

Det ble bygget et lakk/malingsrom og maskiner har blitt installert.

Holzher fabrikken i Tyskland hadde en 5-akset CNC trappefres i sitt show rom der. Den er demontert og på vei til lokalene på Runni. Det tar et par uker før den er på plass og dermed kan driften foregå som normalt i leide lokaler.

Bygget er ferdig undersøkt, og klarert av Politi, forsikring og fagpersonell.

Brannårsak er ikke klar, men det kan muligens være en kortslutning i ett styreskap. Dette er er ikke verifisert, så vi må holde åpent for andre årsaker. Det har nok vært ett krevende arbeid for brannetterforskerne, da det er brent hardt fra midten av fabrikken mot sør.

Bygget i seg selv er totalskadd, og skal rives.

Vi skal bygge opp en ny fabrikk på dagens tomt, men med tilpasninger og investeringer for fremtiden. Veien er lang, så vi får ta steg for steg.

Ruud Trevare i Eidsvoll har leid inn Markus Kårstad Kemi på lakk og maling

for en periode, da de trengte en ekstra der.

Per Ole Munkelien er i full sving med å ta befaringer og oppmålinger ute hos nye og eksisterende kunder.

Anders Torbjørn Gransbråten og Tommy Kårstad jobber med tapslister/verdioversikt/priser over alt som er gått tapt. Det er en stor jobb. Vi hadde mye stort og smått i utstyr som er tapt.

Knut Kårstad har håndtert alt det praktiske rundt selve brannen. Det er mange ledd som har vært involvert i dette, med mye jobb. Har også hatt ansvaret for å gjøre avtaler og logistikk rundt bestillinger av trapper i prioritets rekkefølge.

Ingen kunder har avbestilt sin ordre og de har mottatt mange nye bestillinger og henvendelser siden brannen.

Kårstad Trevarefabrikk AS takker alle som har støttet, bidratt.

«Det er svært hyggelig og viktig for oss.»

Fenstad vel ønsker de lykke til i prosessen videre og ser frem til å se et nytt bygg i Fenstad på samme område.

Flyfoto i Fens

På bilde ser vi Kårstad (gnr 12 bnr 10), tatt fra sør med den gamle Ålandsvegen i bakgrunnen.

Bilde er tatt i september 1957, der vi tydelig ser kornband som står til tørk på sneiser sør for låven, tørke på lo som det het. Dette var før den nye Ålandsveien ble laget tidlig på 60-tallet. Den gamle Ålandsveien kommer opp sørfra en god del nærmere Kårstad enn slik den går i dag. Så går veien ned mot Kårstadbrua før den snor seg nordover over gårdstunet på Dalseng (Nordtangen) og opp mot det hvite huset i søndre Borgersrud i skogkanten.

Kårstad ble fradelt Moen (Rolstadmoen) i 1923 av Bernhard Bertsen Rolstadmoen som tok navnet Kårstad. Siden har Kårstad vært i familiens eie.

Huset i Kårstad ble satt opp i 1923 av laftet plank. Det er senere bygd på og panelt, og er en del av det huset som står der i dag.

Uthuset ble oppført ca 1946 og erstattet da et eldre uthus som brant ned. Det nedbrente uthuset sto på samme sted men hadde innretning øst—vest.

Det hvite huset i forkant til venstre i bilde er Tangen (Larshus) som ble fradelt Solberg i 1910 da Lars L. Solberg flyttet dit fra Solberg. Langs veien nordover er Dalseng, som var husmannsplassen Nordhagen under Søndre Rolstad fram til 1917 da den ble solgt.

Til høyre for Kårstad ser vi plassen Inngjær som også var en husmannsplass under Søndre Rolstad fram til den ble solgt i 1912. Mesteparten av eiendommen, 34 da innmark, ble solgt til Dalseng i 1954. Både huset og uthuset i Inngjær står slik i dag med noen utvidelser av uthuset. Den nye Ålandsvegen går i dag like vest for tunet på Dalseng. Huset i Inngjær ble reist i 1914 av gjenbrukt tømmer fra den gamle Jerpestad (Fenstad) skole fra 1868.

I venstre kant ser vi Kårstadbrua fra 1922 slik den er i dag. Før dette var det en enklere bro rett nord for den nye brua.

Rett på nordsiden av Kårstad, som nærmeste nabo, sees det hvite huset i Søndre Inngjær. Her bodde Johan og Anna Inngjær. I kjelleren der hadde Anna, Elida Kårstad og Thea Valstadhagen lompebakeri en periode. Huset i søndre Inngjær er vesentlig ombygget siden bilde ble tatt.

Helt til høyre i bildet oppe i skogkanten ser vi stedet Vårum som ble kjøpt og bygget i 1945 av Erik og Astrid Andersen.

Bilde er utlånt av Beate Kårstad Kemi.

bt

Starten på Kårstad Trevarefabrikk. Den lille garasjen ved siden av Kårstadbrua var de første produksjonslokalene til Kårstad Trevare. Her startet Bernt Kårstad sammen med sin bror Ole i 1949 opp

stad - Kårstad

produksjon av dører, vinduer, kjøkkeninnredninger og andre trevareprodukter. Bernt jobbet i begynnelsen samtidig på Fossum fabrikker i Nordkisa. Bernt som hadde bygd eget hus i 1946 satte i

ca 1951 opp nye produksjonslokaler der nåværende Kårstad Trevare holder til. Det gamle produksjonslokalet ved Kårstadbrua ble senere brukt som grisehus og garasje av Sigurd Kårstad.

Mølledammen er restaurert

Tekst og foto: Nini Aarhus Tranum

Dammen ved Kvernhaugmølla måtte repareres

Vinteren 2021 var det mange som reagerte på at det ble lite vann i Kampåa. Årsaken var at damluka til inntaket til turbinen i Kvernhaugmølla var ødelagt og måtte utbedres. Dette måtte gjøres etter at isen var gått og da vårfloppen var over.

Vannet i Kampåa kommer fra Utsjøen. Der er det en dam med justerbar damluka som regulerer vannføringen nedover i åa.

Ole Kristian Mobæk startet arbeidet med den omfattende restaurering i begynnelsen av juni. Vannet ble stoppet ved Utsjøen og åa ble nesten tom. Restaureringen måtte da gjøres raskt.

Det måtte støpes og lage en ny damvegg ved det gamle inntaket. Arbeidet ble gjennomført i løpet av ei uka og når betongen var tørr så ble det åpnet for vann fra Utsjøen.

Ut i fra hva vi fant når vannet var «borte» var innskrripsjoner fra 1912, og 1947 - så dammen har ikke vært gjort noe med siden 1947 – så da håper vi at den holder like mange år igjen, sier Ole Kristian Mobæk.

Kvernhaugmølla var i bruk fram til 1965 .

Møllene langs Kampåa har en lang og spennende historie, Kvernhaugmølla var den øveste av de fire møllene. De andre var Mobæk, Århus og Eggum møllene.

Det skjer i Delbekk

Drikke vin og sider ifra spann....

Tekst: Karin Axelsen

Drikke vin og sider ifra spann synger Vestlandsfanden, og vi i Delbekk stemmer i.

Dere som har kjørt Ålandsvegen forbi Delbekk nå i sommer har sikker lagt merke til ett nytt element som ikke er helt typisk på Fenstads jorder. Joda, det stemmer bra. Rett før 17. mai kom en trailer fra Utne i Hardanger med 740 epletrær med leveringsadresse Ålandsvegen 379. Med på lasset kom det epletrær av sortene Discovery, Summerred, Sissired og ikke minst noen få av sorten Katja som er en god pollensort som skulle fordeles jevnt blant de andre i feltet.

Bestillingen ble gjort allerede ett år i forkant av utplantingen i samråd med fagfolk innen fruktdyrking, og sorter med robuste trær som tåler ett noe tøffere klima enn det som finnes i de tradisjonelle fruktdistriktene ble valgt.

I løpet av mai ble hele familien satt i sving med planting; det ble boret hull med motorisert jordbor, med planteavstand ca 1 meter og radavstand på 3,5 meter. Alle disse trærne er podet og avlet frem for å gi mye avling, og kan derfor ikke sammenlignes med ett vanlige «hageepletre». I løpet av høsten skal vi derfor sette opp stativer som holder opp hvert enkelt tre. Litt forenklet kan dette stativet sammenlignes med ei

gammeldags høyhesje. Vi skal også sett opp et midlertidig viltgjerde for å slippe at rådyr spiser av grenene.

Vi har i sommer måttet plukke av alle blomster og småkart av trærne, fordi trærne nå det første og til dels andre

Neste år vil det komme flere epletrær fra Hardanger og da av sorten Aroma. Vi har også lyst til å plante noen av de gamle sortene som Gravenstein, Åkerø og også noen plommer.

Vi blir så glad, når naboen kommer og spør om han kan sette et par bikuber i lunden fra våren 2022. Dette er jo en vinn - vinn situasjon for oss begge.

Høsten 2020 var Karin over i Hardanger for å se, lære og knytte kontakter til siderbøndene. Vi har fått en egen mentor fra Sørfjorden i Hardanger, som i tillegg har jobbet som lærer ved Hvam videregående. Karin var og jobbet for fruktbonden en uke i mai og fikk lært mye, men er på ingen måte utlært. Kunnskapsoverføring skjer fortløpende og vi skal flere turer til Hardanger for å lære mer om dyrking og foredling.

I juni var vi på siderfestival i Odda, sammen med venner fra Fenstad. Vi ble enda mer inspirert over kvaliteten til norsk sider. Den kan absolutt måle seg med italiensk Prosecco.

sesongen ikke skal bære frukt. Dette fordi treet skal bruke all sin energi til å etablere ett godt rotsystem og stamme. Derfor kan vi fra neste år kun høste noen få og svært eksklusive epler fra ca halvparten av feltet.

Epletrær er ikke noe glad i høyt gress oppover stammen. Så vi har prøvd så godt vi kan å holde gresset nede i eplelunden.

Vår drøm er å kunne levere sider og most fra Fenstad. Vi er på et forholdsvis tidlig forsøksstadium og om vi får det til er fortsatt slett ikke sikkert, men vi har trua og vår filosofi er at vi skal ha det moro underveis og vi skal iallfall ikke angre på noe vi ikke har prøvd. Så vi stemmer i sammen med Vestlandsfanden: «vi ønsker å drikke sider fra bøtter og spann», og den skal være fra Åland!

Styret i Fenstad Vel

Leder	Per Erik Johnsen	Telefon 905 71 801	per.johnsen@fenstadbygg.no
Nestleder	Kari Engh Nyjordet	Telefon 416 97 021	kari.ENGH.nyjordet@gmail.com
Sekretær	Gunn Molstad	Telefon 932 31 746	gunnmolstad@live.no
Kasserer/Fenstadsøktningen	Boye Trandum	Telefon 941 51 465	boye.trandum@dnvgl.com
Styremedlem	Trond Molstad	Telefon 947 85 331	trond.molstad@live.no
Styremedlem	Ninni Aarhus Trandum	Telefon 920 12 752	ninni@akershus.com
Styremedlem	Tove Hansen	Telefon 40879409	tove_hansen95@hotmail.com
1. vara	Arne Hovland	Telefon 924 11 926	arne-hovland@hotmail.com
2. vara	Astrid Jakobsen	Telefon 415 33 9 38	astrid@fargerike-sletvold.no

Konto: 0540 08 48612 • Vi er med i grasrotandelen, gi din støtte til Fenstad Vel • Org.nr. 994 547 798 • www.fenstad.no
Bli Medlem • Kontingent kr 250,- for husstand, kr 150,- for pensjonister • Betal til konto 0540 08 48612 • Vipps 21271

Fenstad vel - aktiviteter

- ♦ Sommerrebus avsluttes i slutten av september.
- ♦ Nes Café - Ukentlig på tirsdager 10:30 – 13:30
- ♦ Fenstad vel har anskaffet to nye krakker som settes ut våren 2022.
- ♦ Det jobbes med å kartlegge stier og gamle boplasser i Fenstad-skogene sammen med Fenstad skiklubb. Planlegger nytt oppdatert turkart til Påske 2022.
- ♦ Vedlikehold og renhold av Fenstad velhus

FENSTAD BYGG AS

ENTREPRENØR OG BYGGMESTERFORRETNING

LEIE AV FENSTAD VELHUS

Kontakt for
bestilling :

Arne Hovland tel 924 11 926

Tid medlem/ikke medlem

Ukedager: 500 /600

Fredag til søndag 1700/1800

Pluss 300 for vask pr leie

**Kom til oss så hjelper vi deg med fargesetting,
løsninger tilpasset ditt hjem og din smak!**

FARGERIKE

SLETVOLD

Ringvegen 23 - Jessheim - Tlf. 63 97 06 09
Mandag-fredag 09-18 Torsdag 09-19 Lørdag 09-16
www.fargerike-sletvold.no